

által is támogatva, olyan tisztára apró és helyi jelentőségű kis bioklimatikus értéknövelést vigyünk bele az Alföld éghajlatába, amely csak valamennyire is mérsékelje az aszályos forróságot, adjon valamivel több párárt, a párás nedvességet valamivel hatásosabban óvja meg, kösse jobban a talajhoz azt a kevés esőnket és védje meg valamennyire az Alföld mezőgazdasági növényeit a kuszán járó, de szerencsére nem nagy szelek párarabló, talajszáritó, vetéslankasztó hatása ellen.

A tavaszi szárazság és az erdőkultura.

Az erdejétől megfosztott Csonka-Magyarországot érzékenyen sújtó fainség felrázta a birtokos gazdaközöniséget is az erdőtelepítéssel szemben eddig tanusított közönyéből. Amint ez az erdei facsemetékkal szemben mutatkozott élénk keresletből is megállapítható, a folyó év tavaszán nemcsak a törvény által kötelezett erdőbirtokosok igyekeztek erdősítési kötelezettségeiknek eleget tenni, hanem olyanok is — és ezek között számos földmives kisgazda is — hozzáfogtak a fásításhoz, akiket erdősítésre törvényes rendelkezés nem kényszeríthetett és akik csupán jól felfogott érdeküket szem előtt tartva, kezdtek hozzá, a jelenlegi nehéz munkáviszonyok daczára, ahhoz a munkához, amiről a normális viszonyok közt hallani sem akartak. Örvendetes haladásnak állapítható meg továbbá, hogy a folyó év tavaszán nemcsak az erdőültetés vett nagyobb lendületet, hanem sok birtokos saját elhatározásából csemetékerteket is telepített csemeteszükségletének jövőre helyben leendő biztosítása érdekében.

Csak örömmel lehet megemlékezni erről a jelenségről, mely első lépésnek tekinthető a magyar erdészet abbéli törekvésének megvalósításához, hogy az erdő szeretetét a gazdaközöniségnél fölkeltsse, az erdőtelepítés szükségét és hasznát vele megértesse. Kívánatos volna, hogy ezt az első lépést e téren a kívánt eredmény is kövesse, mely követendő példaképen mentől több birtokost serkentsen hasonló munkára. Félni lehet azonban attól, hogy a rendellenes tavaszi időjárás, a rendkívüli szárazság, a

sűrűn ismétlődő éjjeli fagyok, a reggeli és déli órák között mutatkozó nagy hőkülönbözetek a folyó év tavaszán végzett erdősítési és csemetekerti munkálatoknál nem fogja meghozni azt az eredményt, amelyet tőlük rendes körülmények között várhatnánk és az eredménytelen kezdő munka sok helyt nagyon is lohasztani fogja a nehezen feltámadt erdősítési kedvet.

A m. kir. országos meteorológiai állomástól nyert adatok szerint az elmúlt tél 120 év óta a legenyhébb volt, és a téli csapadék átlaga nem maradt a normális átlagon alul, amennyiben december, január hónapokban és február hó elején bőséges csapadékban volt részünk, mely a szokottnál kedvezőbben befolyásolta a talajnedvességet. Február közepétől kezdve azonban napjainkig számottevő csapadék az országban egyáltalán nem volt, ugyannyira, hogy a folyó év tavasza szárazság tekintetében meghaladja az 1910. évi tavaszi szárazságot. A talajvíz országszerte elég magasan áll úgy, hogy az altalaj nedvességében nincs hiány, a felső talajréteg azonban az állandó szelek és a nappali elég magas hőmérséklet mellett aggasztóan kiszáradt annyira, hogy a csapadéknak további kimaradása a csemetekerti és az erdősítési munkálatok eredményére könnyen végzetes lehet.

A csemetekertekben az őszi vetések talajtakarója megkérgesedett annyira, hogy azon a csirázó növényke áttörni nem tud és a talaj kérge alatt könnyen megfullad. A tavasszal felporhanyított talaj a tartós tavaszi szárazság ideje alatt annyira kiszáradt, hogy az abban elvetett mag kellő nedvesség hiánya miatt csirátlanul hever a földben. A már foganatosított csemetekerti vetéseknél tehát mindkét esetben alapos öntözéssel kell az eredmény biztosítása érdekében közbelépnünk, mely azonban egymagában még nem fog teljes sikerre vezetni, mert a csupán felületesen meglocsolt talaj hamar kiszárad és munkánk eredménytelen marad. Gondoskodnunk kell tehát az öntözés után egyéb módon arról, hogy a talaj gyors kiszáradását a lehetőség szerint megakadályozzuk. Ezt elérhetjük azáltal, ha az őszi vetések talajának kérges felszínét a megöntözés után a sorok között felkapáljuk, hogy ezáltal a kérget feltörve a csirázó növény kikelését lehetővé tegyük, másrészt pedig a talaj kiszáradását a hajcsövesség megszagatása által gátoljuk. Az őszi vetéseket kapálás után, a tavaszi

vetéseket pedig mindjárt az öntözés után czélszerű lesz lombos galyakkal, megöntözött alommal, vagy más alkalmas takaróval befödni, hogy a nedvességet ezáltal a talajban megtartsuk; a takarót a kelés idejéig a vetés fölött meg kell tartani.

A csemeték kikelése idején a talajt teljesen fedő takarót el kell távolítani, mert ez a csemeték fejlődését akadályozza és ettől az időtől kezdve a talaj kiszáradása ellen csupán öntözéssel és czélszerűen alkalmazott árnyalók használatával védekezhetünk, mely célznak a mai viszonyok között legmegfelelőbbek lesznek az Erdészeti Lapok hasábjain között földmivelésügyi rendelet által az állami csemetekertekben elrendelt természetes (kender) árnyalók.

A szárazság ellen az erdősítéseknel, amelyek főképen a melegebb fekvésű alföldi vidéken már csaknem mindenütt befejezést nyertek, védekeznünk csaknem lehetetlen.

A kiültetett csemeték fészkeinek meglazított talaja a meleg déli órákban és a gyakori szelek hatása alatt könnyen kiszárad és a kiültetett csemetéknek a felporhanyított, kiszáradt talajban álló gyökere elegendő nedvesség hiányában nem képes azokat a fejlődésükhöz szükséges vízzel ellátni, minek következtében az ültetvény lassan elszárad. Ez ellen alaposan védekezni csak állandó öntözéssel lehetne, ami azonban köztudomás szerint gyakorlatilag kivihetetlen a munka aránytalan költséges volta miatt. Egyedüli védekezésül, amely az erdősítések kiszáradását késleltetné, az volna ajánlható, ha ezt a viszonyok megengedik, hogy a fészkeket a kiültetett csemeték körül lefelé fordított gyephantokkal jól betakarjuk. Ennek a védekezésnek hatása azonban hosszú ideig nem tart és ha a természet bőséges esővel nem segít, félnünk lehet attól, hogy tavaszi erdősítési munkánk ebben az esztendőben meddő marad.

Rap.

